

Obrir les finestres

Són molts els ajuntaments que en els darrers mesos s'han adherit a la petició del Premi Nobel de la Pau per al bisbe català Pere Casaldàliga, que ha compartit vint-i-cinc anys de la seva vida amb els pobres de la selva del Brasil. Però la corporació local de Castell-Platja d'Aro, en el decurs d'una sessió rocambolésca, va completar l'adhesió amb un acord imprevist: el de destinar a les obres promogudes pel bisbe l'import d'un mes del sou de tots els regidors.

El fet, convertit en notícia pel seu caràcter insòlit i per les circumstàncies pintoresques que el van acompanyar, va posar un cop més de manifest quelcom que a vegades s'oblida: que un ajuntament no ha de ser un reducte tancat, dedicat en exclusiva a la política de campanar i a la visió localista, sinó que cada població podria utilitzar-lo com la millor finestra per obrir-se al món.

Però si una cosa es fa evident en aquest cas simptomàtic és que els ajuts als països necessitats no tenen força ni eficàcia si es fan de manera descontrolada o arbitrària, sotmesa només a estratègies partidistes o a oportunitats demagògics. Enfront d'aquests ajuts esporàdics i dispersos s'alça el concepte de cooperació, que respon a objectius dissenyats i coordinats, a mitjà o a llarg termini, en els camps de la subsistència i del desenvolupament dels pobles del Tercer Món.

Els nostres ajuntaments han trobat una fórmula concreta per canalitzar la seva cooperació a través d'un projecte global: el Fons Català de Cooperació al Desenvolupament, creat l'any 1986 com una conseqüència de la Crida de Colònia, feta l'any abans en el marc de la Primera Conferència Europea sobre Ciutats i Desenvolupament. Tal com va dir Salvador Sunyer, primer president del Fons durant el seu pas per l'alcaldia de Salt, es tracta de donar «una resposta a un vell problema de justícia distributiva: els països rics són rics perquè els països pobres són pobres». I una manera de trencar, ni que sigui mínimament, aquesta fatal dinàmica és la destinació regular i responsable d'una part dels pressupostos dels ens locals per millorar les condicions de vida d'altres pobles amb l'execució de projectes seriosos, realistes i degudament controlats.

Més de vint ajuntaments gironins i, fins i tot, la Diputació s'han fet socis i col·laboradors del Fons i han assumit el compromís de votar pressupostàriament una partida per a la seva aportació anual. Caldria que moltes més corporacions s'afegissin a aquesta xarxa organitzada, a les antípodes de les almoines ocasionals forçades pels compromisos o fetes de cara a la galeria. Caldria que augmentés la voluntat de participació dels municipis en tasques socials d'abast ampli, i que aquestes vies d'ajut servissin per estimular la solidaritat ciutadana massa atrofiada. Calen accions per fer present la responsabilitat que tenim els del Nord en la misèria del Sud, i per trencar l'aïllament en què ens anem refugiant còmodament d'una manera progressiva. El bisbe Casaldàliga ho ha dit amb una imatge eloqüent: «Tinc por que els pobles de Catalunya, d'Espanya i d'Europa, tancats sobre ells mateixos, es converteixin en unitats de vigilància intensiva». Enfront del perill de la insensibilitat i de l'hermetisme, ens calen corporacions locals amb visió universal.